

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України

з питань економічного розвитку

29-30 вересня 2025 року

Веде засідання Голова комітету НАТАЛУХА Д.А.

29 вересня 2025 о 17:00

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є кворум, я так розумію.

ШЕСТОПАЛОВА В.П. Так, є кворум.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановний секретаріат, є кворум?

ШЕСТОПАЛОВА В.П. Кворум є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є. Дякую.

Отже, друзі, тоді давайте почнемо засідання комітету. У нас на порядку денному одне питання – це проект Закону про Державний бюджет України на 2026 рік (реєстраційний номер 14000), поданий Кабміном. І ми говоримо про пропозиції до бюджету в рамках цього проекту закону, і "Різне".

У нас по порядку денному є пропозиції, зауваження чи застереження? Можемо затвердити його, так? Дякую.

Тоді, колеги, пропоную затвердити порядок денний комітету в запропонованій редакції. Прошу голосувати.

Буймістер.

Кисилевський.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кицак.

КИЦАК Б.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович.
Кубів.

КУБІВ С.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лічман.

ЛІЧМАН Г.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Магомедов.

МАГОМЕДОВ М.С. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, бачу Мусу Сергоєвича.
Маріковський.

МАРІКОВСЬКИЙ О.В. Маріковський – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Валерійович.
Марчук.

МАРЧУК І.П. За, Марчук.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ігор Петрович.
Мовчан.

МОВЧАН О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталуха – за.
Тарута.
Шипайло.
Шевченко.
Янченко.

Я нарахував 8 голосів, Вікторія Павлівна. 9, підказують. Дякую.

Дякую, колеги. Порядок денний затвердили.

Там ще одне голосування провести. До призначення Верховною Радою України секретаря Комітету з питань економічного розвитку обов'язки секретаря комітету виконує головуєчий на засіданні комітету.

Колеги, прошу голосувати ще за таку пропозицію.

Буймістер.

Кисилевський.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кицак.

КИЦАК Б.В. Кицак – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович.

Кубів.

КУБІВ С.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лічман. Ганна Василівна.

ЛІЧМАН Г.В. Лічман – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Магомедов.

МАГОМЕДОВ М.С. Магомедов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Маріковський.

МАРІКОВСЬКИЙ О.В. Маріковський – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Марчук.

МАРЧУК І.П. За, Марчук.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мовчан.

МОВЧАН О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наталуха – за.

Тарута.

Шипайло,

Шевченко.

Янченко. Є?

Дякую. Знову 9.

Рухаємося далі. Отже, друзі по першому пункту порядку денного. У нас процедура наступна. Значить, в рамках подачі поправок, звісно, що кожний суб'єкт законодавчої ініціативи, яким є народний депутат, в праві подавати свої поправки до бюджету. Але в комітеті є, звісно, можливість також рекомендувати одного конкретні поправки підтримати або прийняти якесь інше рішення щодо них.

Значить, саме тому в практиці бюджетного процесу державні органи зацікавлені у підтримці їхніх пропозицій, зазвичай надсилають на свої профільні комітети, і часто не на профільні, поправки, які вони хочуть, щоб були підтримані на рівні цього комітету і таким чином, щоб у них було більше шансів на врахування в процесі бюджетному, у процесі розгляду їхніх поправок бюджетним комітетом.

Значить, станом на зараз у нас в офіційному порядку надійшли пропозиції від (я говорю зараз за державні органи) Антимонопольного комітету, надійшли пропозиції від Державної регуляторної служби і надійшли пропозиції від Укрзалізниці.

На жаль, у нас... На цьому все, більше пропозицій не надходило. Щодо народних депутатів, які подали свої поправки до комітету на розгляд на підтримку, це, власне, я, Наталуха Дмитро Андрійович, по поправках Антимонопольного, і Магомедов Муса Сергєєвич подав на підтримку поправок Укрзалізниці.

На жаль, це всі поправки, які надійшли на розгляд комітету щодо їх підтримки в процесі розгляду Державного бюджету, більше поправок не надходило. Якщо тут є Міністерство економіки, наприклад, то від вас поправок немає взагалі.

МАРЧУК. Дмитро Андрійович, я вибачаюся, так я принаймні думав, що ми сьогодні проговоримо ці поправки, бажання народних депутатів, а вже потім будемо, ну, а вже потім будемо надсилати їх як пропозиції до державного бюджету. Я принаймні так сприйняв цю історію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозумів. Я так розумію, так само це сприйняли й інші колеги. Давайте, Кисилевський, потім, я бачу, Марчак Дарина.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Дмитро Андрійович, я насправді прочитав як би той термін, який ви писали, тобто як би так нема в мене такого екс'юзу, як у Ігоря Петровича, але я просто не встиг. Тому якщо буде можливість додати, то ті правки, які ми в попередні роки подавали там стосовно, наприклад, там докапіталізації ЕКА там і інші, то я би їх теж запропонував би. Просто що я в той термін не встиг і думав же, що я вже і ніяк не встиг.

КИЦАК. Аналогічно, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

МОВЧАН О.В. Дмитро Андрійович, да, я почитав там поправки, там є якісь такі речі, які ідеологічно, як це, контрадуючі. Ну, там щось про профспілки і так далі. Тобто там, з усією повагою, але це точно предмет відання Комітету з питань економічного розвитку? Тобто щось, мені здається, що це не ми.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Васильович, все вірно. У нас надійшли ще поправки від Асоціації міст України, надійшли поправки від Асоціації профспілок, як я і сказав, надсилають всі на профільні і на непрофільні комітети із проханням підтримати, тому що це підвищує шанси на позитивне рішення в бюджетному комітеті.

Я поділяю вашу думку, ми сьогодні... ну, я планував комітету запропонувати все-таки не розглядати поправки непрофільних нам асоціацій, організацій по питаннях, які для нас так само не є предметом відання комітету.

Тому, відповідаючи на ваше питання щодо того, яка процедура. Це у нас, значить, була якась дискомунікація команд помічників народних депутатів з нашим секретаріатом. На жаль, просто ми не зрозуміли один одного щодо процедури розгляду поправок в бюджетному процесі. Давайте тоді будемо зараз... цю ситуацію.

Марчак. Будь ласка, пані Дарина. Заступниця міністра.

МАРЧАК Д.М. Доброго дня, шановний Дмитре Андрійовичу, шановні народні депутати! Я також, ми не знали, що буде засідання сьогодні з питань бюджету. І я хотіла запропонувати, взагалі розповісти про те, який бюджет закладено зараз, той результат такого складного дуже компромісу, який є сьогодні з Міністерством фінансів, і що би ми пропонували в цьому результаті ще доопрацювати і подати поправками.

У нас окремий там трек йде на рівні уряду, тому що, ну, дискусія з приводу бюджету є вкрай складна. І Сергій Михайлович також просить враховувати і позицію Міністерства фінансів. Тому ми намагаємося обережно тут рухатися. Якщо можна, я би попросила три хвилини. У мене є три слайди, щоб показати шановним народним депутатам, як виглядає загалом бюджет Міністерства економіки в тій конфігурації, яку виписав Мінфін, і після того, які ми пропонуємо поправки. І якщо, наприклад, комітет підтримає, то ми одразу надішлемо лист на комітет також з пропозиціями щодо цих поправок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дарина Миколаївна, зараз надамо вам ці 3 хвилини.

Давайте перед тим, я хотів би зараз те, що Ігор Петрович, два слова.

Друзі, дивіться, ще раз підняли ми цю комунікацію. Був лист і на ваших помічників, і в чат я кидав до 16 години 26 вересня подати пропозиції: прошу до 16 години 26 вересня подати пропозиції. Я прошу зараз, в кого ще є поправки, я чув щонайменше від Кицака, від Марчука й інших колег, якщо тут є, і Кисилевського, надішліть, будь ласка, зараз секретаріату для того, щоб ми почали готувати розширене рішення по цих поправках. Якщо ми за сьогодні не встигнемо, зараз в процесі, тоді доведеться просто в такому ж онлайн-режимі зібратися ще там буквально на 5-10 хвилин завтра, якщо комітет не встигне опрацювати ваші поправки. І затвердити поправки, які надійдуть уже від народних депутатів. Якщо є бажання, звісно, що...

КУБІВ С.І. Пане голово, якщо можна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І так саме стосується шановних членів уряду. Так само, Дарина Миколаївна, якщо є бажання, щоб комітет отримав правки, щоб було саме від комітету подання на бюджетний комітет, то теж, будь ласка, надішліть текст, щоб ми його могли опрацювати.

У нас, здається, завтра закінчується строк, Вікторія Павлівна, правда, о 23:59, коли ми можемо надіслати пропозиції?

ШЕСТОПАЛОВА В.П. Да, нам треба завтра надіслати пропозиції.

КУБІВ С.І. Пане голово, можна?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто у нас люфт є невеличкий, але він невеличкий і доведеться балансувати, щоб був кворум і ми могли провести це рішення ще раз. Да, Кубів, будь ласка.

КУБІВ С.І. Дивіться, друзі, на рахунок, що ми розглядаємо бюджет Міністерства економіки, бюджетного комітету, ми говоримо – бюджет держави. Це правило, за яким ми будемо жити цілий рік. І у зв'язку з тим, коли дивитися повністю на бюджет, ми як комітет, який сьогодні базує... чи не головний комітет, якщо взяти нинішнє Міністерство економіки, виходить і експортна складова, сільське господарство і екологія, і ризики, і все інше, – я би радив дати нам закінчення такого змісту, що ризики недоліків... по виконанню бюджету. Дивіться, колеги, була декларація в червні місяці на 26-й і 28-й рік, затверджено вкінці червня, де на сьогодні є розходження базових показників, починаючи періодом 26-го року. Це принципова позиція, яка впливає на все інше.

Друге. Я би подякував все-таки, бо в період війни робити бюджет, і бюджетному комітету, і іншим комітетам, і навіть окремим міністерствам, і розглянув би позицію першу, як Міністерство економіки і наш комітет – макроекономічні ризики.

Ми говоримо, наприклад, про війну, де проноз будується на сценарії тривалих бойових дій, а це означає руйнування інфраструктури непередбачені, низький рівень інвестицій. Це залежно від... ми залежимо в двох третіх від зовнішньої допомоги. Інфляційний процес ми пишемо 9,9, наприклад, так, а інфляція в липні 25-го року вже 14,1. Торговельний дефіцит, наприклад, в 26-му році мінус 44,5 мільярда доларів, в 25-му мінус 40,4. Ми говоримо про платіжний баланс.

Тобто я говорю про ці речі, які важливі для нашого комітету. Потім структури ризики, наприклад, економіки. Ми говоримо, наприклад, багато про відновлення: конференція, відкриття інвестиційних там і все інше. Нерівномірне відновлення в 25-му році, наприклад, там харчова промисловість, яка є важливою, є скорочення, вугледобування, наприклад, скорочення, але у цьому є і аргументи, якщо можна.

Я, пане голову, один виступ, я більше не буду говорити. По металургії, ми розуміємо, що відбувається в Покровську, ми розуміємо, що відбувається в Запоріжжі і всі інші аспекти. І це формує вузьку та вразливу структуру економіки. І тут Міністерству економіки я би радив, ми ж працюємо, як кажуть, розуміючи, про що ми зараз говоримо, основу, наприклад, податкової бази. Це що в нас є? Продукти харчування, енергоресурси і... А уряд в деякій мірі показує такі легкі податки, в деякій мірі навіть популістичні такі кроки. А ми говоримо про війну на сьогоднішній день, колеги.

Тобто в цій ситуації ми повинні розуміти, що ми повинні враховувати і фінансові ризики. Ми пішли методом: фінансова, наприклад, ставка 5 відсотків 2025-2026 роки проти довоєнних 1,5. І коли взяти 5 відсотків на це, ми бачимо, що це ключові джерела доходів. І, розмовляючи з пані Роксоланою і іншими, є аргументи, ви повинні розуміти. ПДФО, наприклад, фізичних осіб повертається до держбюджету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Степан Іванович, я вибачаюсь, давайте це обговоримо, коли Мінекономіки надасть лист.

КУБІВ С.І. Добре. Але я просто, пане голову, чому хочу сказати, щоб Мінекономіки це зараз довело, як вони будуть говорити. Потім давайте буквально пунктами. Посилення адміністрування. Що це означає? Плюс 60 мільярдів. Звідки? З митниці, податкова. У воєнних умовах це реалістично чи ні? Торговельний дефіцит. Далі взяти – соціальні ризики, освіта, наука, зарплата вчителів – ок, тобто освітня субвенція, це все виходить дуже-дуже нормально.

Коли далі дивимось на недоліки прогнозування, вони в яку міру у воєнний стан відповідають? Оптимістичні припущення, стабільна робота морського коридору – буде вона, не буде. Відновлення експорту у 26-му році.

Тобто я би хотів сказати, що якщо ми говоримо про такі речі, які у війні дуже важко, то для чого ми нахиляємо бізнес сьогодні і робимо, не покращуємо, наприклад, детінізацію в митних реформах, регулювання крипторинку, про який ви так багато говорили, прозорість ПДВ автоматичне. Тобто я все-таки рахую, що поступова лібералізація валютного ринку, ми говоримо про рефінанс Національного банку. Я глибоко розумію ту проблему під державні гарантії, кредити оборонці і бізнесу для відновлення, ми це і за межами України трактували.

Тобто я веду до того, що я би звернувся зараз до пані Дар'ї ...*(Не чути)* звернувся до тої теми, що ми повинні не показати бюджет міністра економіки чи Міністерства

економіки, ми повинні показати реальні ці ризики і недоліки, які можна виправити, врахувати війну і так далі. Це я про філософію, пане Дмитре. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Степан Іванович.

Марчук Ігор Петрович, будь ласка.

МАРЧУК І.П. Дякую. Дякую дуже, Дмитро Андрійович.

Я, по-перше, абсолютно підтримую Степана Івановича, особливо щодо, я б сказав, замість того, щоб лібералізувати все і вивільняти підприємницьку енергію, тут деякі наші колеги бігають з чеками, тільки в Києві 100 ресторанів закривається. ...*(Не чути)*м'яко кажучи ...*(Не чути)* Мене хвилює... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігорю Петровичу, можна я вас переб'ю. А лише мені погано чути Марчука чи у всіх?

КУБІВ. Не чути.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Значить, Ігор Петрович, щось у вас зі зв'язком, ви перериваєтесь постійно. Може попробуйте без навушників, може спробуйте відключити навушники і так у телефон.

МАРЧУК І.П. ...*(Не чути)* Зараз чути, ні?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз краще. Давайте.

МАРЧУК І.П. Зараз чути мене, ні?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чути, чути, Ігор Петрович, зараз добре чути. Продовжуйте, будь ласка. Ви нас не чуєте?

МАРЧУК І.П. А, ну, зараз чути мене, ні?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чути, чути, чути.

МАРЧУК І.П. Супер! Дуже дякую. Вибачте, не знаю, чому.

Так ось мене хвилює те фінансування державної підтримки інвестиційних проєктів із значними інвестиціями. Я маю розуміти, що Міністерство економіки, і мені би хотілось бути з міністерством нашим профільним на одній сторінці, які пропозиції надало або збирається надати щодо цієї статті бюджету, адже сьогодні наш, так сказать, закон є чи не один з таким найбільш динамічно розвиваючимся інструментом залучення інвестицій. Я знаю, що Кабінет Міністрів видав розпорядження на суму понад 237 мільйонів євро на укладання спеціальних інвестиційних договорів. У нас зараз вже проходять перший етап оцінки інвестиційних проєктів ще на 180 мільйонів, і, звісно, мені б ніяк не хотілось, щоб ця ініціатива, цей імпульс з боку бізнесу не був підкріплений відповідним бюджетним плануванням. Тому ще раз підкреслюю, що нам потрібно, щоб ми з Міністерством економіки в цьому контексті були на одній сторінці.

І третій момент. Третій момент. Якщо ви пам'ятаєте, ми в минулому році намагалися знайти нещасних 40 мільйонів гривень для Державного науково-дослідницького інституту інформатизації та моделювання економіки. І, на жаль, через великих "борців" з корупцією ця правка була провалена. І ми як народні депутати, і я особисто активний народний депутат, який діє там в різних сферах економічної діяльності, об'єктивно вже втомився всі ці дослідження, довідки, статистику, аналітику фінансувати за свої кошти власні. А це без перебільшення сотні тисяч гривень. Тому я би хотів, щоб ми якось на рівні всього комітету і плюс Міністерства економіки сконсолідувалися і найшли ці кошти, ці 40 мільйонів гривень для того, щоб народні депутати мали доступ до нормальної якісної аналітики. Адже без інформації, якісної інформації, яким чином можна робити якісні реформи?

Тому я прошу всіх просто членів комітету тут мене підтримати і дійсно мати доступ до необхідної, вкрай необхідної інформації. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ігор Петрович.

...(Не чути) просити Мінекономіки ...(Не чути) Але ми розуміємо, що бюджет зводиться Міністерством фінансів і вони, звісно, грають в цьому процесі визначальну роль.

Ми можемо і будемо захищати позиції, які подасть наше міністерство. В процесі як би дискусії ми знайдемо консенсуси, і ті статті бюджету, по яких у них будуть пріоритети, якщо ці пріоритети ми бачимо обґрунтовані і захищені, звісно, що я думаю, що всі проголосують одногolosно за підтримку цих пропозицій і по індустриальних парках, і по "інвестиях", і по державно-приватному партнерству, і по всьому іншому. Але мені тоді важливо, щоб ті депутати, у яких є пропозиції або які очікують від міністерства

пропозицій по конкретних напрямках, ці напрямки пропрацювали з профільними заступниками міністрів. Да, я знаю, що там Кисилевський в консультаціях знаходиться там по індустріальних парках, Ігор Петрович так само, напевно, вам треба з Кіндратівим переговорити по "інвестиях" і подумати, з ким...

КІНДРАТІВ В.З. Дмитро Андрійович, Кіндратів на місці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Віталій Зіновійович.

І подумати, з Дариною Миколаївною поговорити по цьому інституту, який ви говорите, закласти ті 40 мільйонів гривень або як від себе поправкою і ми комітетом підтримали, або щоб взагалі Міністерство економіки цю поправку подало. Тобто в такому режимі побудувати цю роботу. Проблема лише просто в тому, що у нас залишилося, я ж кажу, 24 години фактично. Тобто завтра нам до кінця дня треба провести ще один комітет і тоді оці всі правки ваші скопом, колеги, підтримати на комітеті.

Але я до цього все-таки попросив провести голосування по тих, хто зробив свою домашню роботу. У нас таких три органи – це Антимонопольний комітет, Укрзалізниця і Державна регуляторна служба. І щоб ми не витрачали їх час, давайте заслухаємо їхні обґрунтування по поправках, проведемо голосування і, напевно, повернемось уже там через, я не знаю, завтра в обід, щоб всі встигли, по поправках, які подасть Міністерство економіки, і ті з вас, хто ще не встиг.

МАРЧУК І.П. Супер.

МАРЧАК Д.М. Дмитро Андрійович, а можна просто показати бюджет Міністерства економіки, я думаю, що це дуже важливо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, да, безумовно, Дарія Миколаївна.

У мене єдине прохання. Давайте ми, знову-таки так як ми, бо ви нам його покажете, ми все одно за нього не проголосуємо, тому що, власне, пропозиції поки. Давайте ми заслухаємо, я думаю, що це буде достатньо оперативно, тому що там об'єктивно не так багато цих поправок, і це буде просто справедливо.

Три органи, які подали ці поправки, проведемо голосування, заслухаємо бюджет Мінекономіки і проговоримо те, що ви презентуєте, і удалимся, як то кажуть, всі на формулювання поправок до завтрашнього комітету. Добре?

Хто такий Жорж Попов? Я вибачаюсь, можливо, я неправильно прочитав.

ПОПОВ Ж. Так, правильно. Шановні колеги, "Моноліт", Національна асоціація добувної промисловості України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все, зрозуміло, давайте повернемося до вас після Мінекономіки.

У мене прохання тоді пройтися по тих, хто присутній на сьогоднішньому засіданні, всіх заслухати і, можливо, взяти взагалі паузу в роботі комітету до завтрашнього дня, і проголосувати всіх скопом. Просто сьогодні заслухаємо одну частину, а завтра заслухаємо другу частину, щоб люди не просто так витратили сьогодні свій час.

Давайте почнемо з Антимонопольного, потім перейдемо до Укрзалізниці, я бачу, тут пан Галушак є, ДРС якщо є на зв'язку, і одразу повернемося до Мінекономіки.

Будь ласка, Павло Олександрович.

КИРИЛЕНКО П.О. Добрий день, Дмитро Андрійович, шановні народні депутати, шановний головуєчий! Ми внесли пропозиції Антимонопольного комітету до законопроекту про Держбюджет на 2026 14000 під номером. Насправді щодо пропозицій, вона доволі коротка, я її максимально стисло намагатимуся обґрунтувати.

Пропозиція Антимонопольного комітету зводиться до того, щоб врахувався на 2026 рік рівень прожиткового мінімуму, який застосовується, як основа для формування і нарахування заробітної плати той, який пропонується на 2026 рік, тобто 3 тисячі у нас 200... 3 тисячі 328 гривень.

Коли приймався, був прийнятий Закон 3295-IX у серпні 2023 року, пам'ятаємо, я завжди дякую народним депутатам, що підтримали правку, коли все ж таки запрацював цей закон не тільки де-юре, а де-факто в частині підняття рівня заробітних плат. Але тоді і були внесені наприкінці 2023 року, коли з вересня я очолив комітет, і тоді робота безпосередньо з профільним комітетом відбулася в частині того, щоб дали можливість все ж таки встановити і коефіцієнт до прожиткового мінімуму той, який встановлений саме Законом 3295-IX, що фактично підтверджувало реалізацію і впровадження першого етапу реформи. Але тоді поправка була така, що прожитковий мінімум тоді застосовувався на рівні 2020 року, тобто складав 2 тисячі 102 гривні.

Пропозиція Антимонопольного комітету за *(нерозбірливо)* 2026 рік лишається. Я повторюю, шановні народні депутати, максимально щиро і відверто те, що не буде коректно і мною зазначати там яка позиція в даному випадку, з усією повагою до наших європейських колег, що який, і на чому вони завжди наголошують, що рівень заробітної плати при активній реформі конкурентного відомства повинен в повній мірі відповідати

імплементатії європейського законодавства в українське конкурентне законодавство в даному випадку. Що я маю на увазі?

Це те, що в повній мірі відповідати, це і рівень прожиткового мінімуму, рахування по штатній чисельності, а не по фактичній чисельності працівників комітету і так далі. Я розумію, в якому стані перебуває країна, що є дефіцитом коштів, який дефіцит бюджету навіть за викладений в проекті бюджету саме 14 тисяч в цьому законопроекті.

Тож пропозиція встановити все ж таки прожитковий мінімум 3 тисячі 328 гривень, при цьому з урахуванням фактичної наявності працівників комітету в цілому по системі. Коли я презентував і пропозиції минулого року до бюджету...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Олександрович, дозвольте я вас переб'ю. Я думаю, що вичерпно абсолютно ви представили позицію, тобто мова йде не про підвищення заробітних плат, мова йде про вирівнювання до прожиткового мінімуму відповідно до коефіцієнту.

КИРИЛЕНКО П.О. Да, і можна одну ремарку, дозвольте. Просто чим я ще обґрунтовуюсь. Я завершую, зрозумів, що скоротити необхідно. Я не буду жалітись, я просто констатацію фактів.

Коли було встановлено рівні і підняті заробітні оплати працівникам, я навіть вказував завжди системно, як збільшується кількість працівників і який іде набір. Якщо набір з 23-го року з моменту встановлення по фактичній чисельності у нас пішов з 517 працівників до 560 в 2024 році, зараз вже 540 працівників, відтік кадрів іде системний. Скажу основні чинники. Навантаження набагато збільшилось, так, змінено системні підходи, показники в цілому по системі збільшені в 30-40 відсотків щонайменше. І відверто, до мене приходять працівники і кажуть, ми там в Рахункову палату ідемо. Чому? Дуже проста відповідь: там я на 30, плюс 30 тисяч навіть в регіональному підрозділі буду отримувати більше. Для того щоб урівняти за вимогами сьогодення, просто фактичну штатну чисельність не чіпаємо, лишаємо фактичну чисельність, але 328 встановити. Це різниця ця на весь рік по всій системі з урахуванням виплат і так далі – 282 мільйони на всю систему органів комітету на 2026 рік. З обґрунтуваннями, доцільно, детально поясню. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже. Дякую. Позиція зрозуміла.

Андрій Едуардович Галушак, будь ласка, по вашій поправці стисло, якщо можна.

ГАЛУЩАК А.Е. Доброго дня, шановний Дмитро Андрійович. Ми зверталися до комітету. Комітет з економічної політики не зовсім є профільним щодо Укрзалізниці, Укрзалізниця на сьогоднішній день є одним із тих основних рушіїв економіки, які забезпечують місцеве функціонування і виконання важливих завдань соціального розвитку, захисту цивільного населення в частині забезпечення евакуації, виконання завдань Збройних Сил.

Є поправка народного депутата. І ми хотіли б підтримати ...*(Не чути)* цю поправку, бо вона є принциповою, вона засаднича в тому плані, що ми повинні підходити і говорити правду, що відбувається в залізничній економіці.

Сьогодні ситуація, коли вантажні ... Все життя вантажні тарифи, вони були для Укрзалізниці прибутковими, і вони дозволяли компенсовувати шалені збитки, які є в пасажирському перевезенні. На жаль, збитки пасажирського перевезення вони не є притаманною хворобою Укрзалізниці. А у всіх країнах Європи йде за рахунок коштів бюджетів компенсація на виконання ПСО так звані соціальні зобов'язання, пов'язані з перевезенням пасажирів. Нам необхідно підходити до цієї тематики і відходити від перехресного субсидювання.

Чому? Тому що сьогодні у нас наші розрахункові збитки від пасажирських перевезень на наступний рік складатимуть близько 26 мільярдів. Це є значна сума і перекладати її на бізнес, на нашу думку, є неправильним, оскільки бізнес сьогодні не витримує того навантаження, яке, у зв'язку з тим на нього ляже. Бо ми стикаємося не тільки з тим, що є невідповідність вантажних тарифів, але й є ситуація з тим, що ми почнемо їх піднімати в тих пропорціях, які повинні бути. А останнє підняття було у 22-му році. Це був шалений відсоток, і він призведе до того, що ми можемо втратити наших клієнтів, і вони будуть переходити на інші види транспорту, а це є погано.

В іншому випадку ми будемо мати проблеми з подальшою можливістю залізниці виконувати ті завдання, які є перед нею. Ми стикаємося протягом останніх тижнів із шаленим тиском з боку ворога, який знищує залізничний транспорт, він б'є сьогодні по нашим вузловим станціям, маючи на увазі, припинити...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрій Едуардович, слідкуємо всією країною за цією трагедією, тут...

ГАЛУЩАК А.Е. Я думаю, що всі ключові ...*(Не чути)* цю ситуацію ...*(Не чути)* сума, яка заявлена для того, щоб передбачити в бюджеті, вона є дуже великою, 26 мільярдів. Однак, ми просили би підтримати, з розумінням того, що ми зараз працюємо

активно з урядом, буквально через пару хвилин починається нарада у прем'єр-міністерки пані Юлії Свириденко, завтра планується зустріч з Президентом України, знайти разом з Мінфіном оптимальну суму. Тобто якщо буде звернення комітету, уже в складі бюджетного комітету на засіданні ми зможемо за цією бюджетною програмою вийти на оптимальну суму.

Зараз прохання прийняти засадниче принципове рішення. Сума далі буде уточнена за наслідками консультацій з урядом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Андрій Едуардович, позиція зрозуміла. Дякую.
Пане Олександрє...

МАРЧУК І.П. Я дуже коротко, Дмитро Андрійович. Дуже-дуже коротко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Петрович, буквально кілька слів.

МАРЧУК І.П. Добре. Декілька слів, дякую, до представника Укрзалізниці. Дивіться, ви якимось чином плануєте впорядкувати доступ людей до білетів, особливо до білетів в міжнародному сполученні? Там же ж неможливо взяти білет, а це є попит, який ви ж можете задовольняти. Давайте, може, ви якісь внутрішні ресурси відразу відшукаєте у сфері пасажирських перевезень, а потім, м'яко кажучи, будете просити кошти.

ГАЛУЩАК А.Е. Звичайно, що плануємо. Якщо можна, я відповім.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрій Едуардович, дивіться, колеги, засаднича дискусія. Я вас дуже прошу взяти до уваги запит народного депутата.

ГАЛУЩАК А.Е. Обов'язково.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...в конструктиві проговорити.

ГАЛУЩАК А.Е. Ми зустрінемося і пояснимо всю проблематику, яка є...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже.

Давайте, бо я обіцяв, я просто знаю, що так само на нараду до прем'єр-міністерки має пані Дарина відключатися. Я їй обіцяв, що вона встигне виступити.

Дуже коротко тоді Краснолуцький. Я вас прошу, пане Олександр. І передамо слово пані Марчак.

КРАСНОЛУЦЬКИЙ О.В. Дякую, Дмитро Андрійович.

Шановні народні депутати, ми звернулися до комітету з проханням по підвищенню саме заробітної плати. Хочу сказати, що в 2023-2024 році пройшла реформа державної служби, і відповідно поділили служби на другий тип, третій тип кваліфікації посад. Державна регуляторна служба відноситься до другого типу кваліфікації посад. Це там, де є міністерства і органи зі спеціальним статусом. Ми є орган зі спеціальним статусом, адже ми є спеціальним уповноваженим органом по дерегуляції, ми є спеціальним уповноваженим органом з питань державного нагляду (контролю).

У зв'язку з тим, що у 2024 році ми не встигли подати пропозиції, у 2025 році ми були під третім типом, де середня заробітна плата головного спеціаліста – це 15 тисяч гривень. На жаль, це не дає можливість набрати висококваліфікованих спеціалістів для опрацювання тих нормативно-правових актів, які до нас надходять, адже до нас в цьому році, в 2024-2025 році, надійшло понад 2 тисячі нормативно-правових актів, які ми відпрацювали. Це і центральні органи виконавчої влади, це і звернення органів місцевого самоврядування, це вивчення аналізу регуляторного впливу. Це величезна робота, яку потрібно проводити у світлі дерегуляції, у світлі державного нагляду (контролю).

Тому ми звернулися саме до народних депутатів з проханням виділити додаткові кошти на заробітну плату для працівників. Ця сума становить 48 мільйонів гривень. Розрахунки всі були подані до комітету. Для того, щоб ми могли далі ефективно і кваліфіковано працювати, прохання підтримати нашу пропозицію.

Дякую, Дмитро Андрійович, за надане слово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую за таку оперативність, пане Олександр. Позиція ДРС зрозуміла. Дякую.

Дарина Миколаївна, будь ласка, тоді вам слово для презентації. І будемо далі рухатись.

МАРЧАК Д.М. Шановний Дмитре Андрійовичу, шановні народні депутати, я хотіла просто показати дуже коротко загальний огляд того, що ми маємо в бюджеті з приводу... в проекті бюджету на наступний рік, щоб всі ми були на одній сторінці.

Я хотіла звернути увагу, що у нас сьогодні в бюджеті великого міністерства три основних блоки. Це, власне, економічний розвиток, це захист довкілля і сільське

господарство. Але не всі ті цифри, які ми бачимо, коли ми складали бюджет з Міністерством фінансів, сьогодні відображені саме в третьому додатку. Я хотіла просто звернути на це увагу, щоб всі були на одній сторінці, зокрема і всі народні депутати, які зараз планують подавати правки.

Отже, у нас близько 40 мільярдів гривень, там округлено, зараз має піти на розвиток економічних програм, з них "5-7-9" – 18 мільярдів, «Оселя» – 15 мільярдів гривень. Але, наприклад, у нас «Оселя», вона сидить не в третьому додатку, а в самому тексті законопроекту про Державний бюджет, відповідно у нас «Оселя» йде через докапіталізацію, а не як пряма стаття в третьому додатку.

Так само у нас в текстовій частині Закону про Державний бюджет сидить, наприклад, програма по компенсації... по грантових програмах по сільськогосподарській техніці і по підтримці індустриальних парків, по грантах на переробку, і при цьому ми розуміємо, що саме ось таке дуже складне структурування нашого бюджету між різними інструментами і між різними джерелами воно і створює проблему у взаєморозумінні.

Я би хотіла звернути увагу, що майже третина видатків міністерства, запланованих на 2026 рік, вона зараз планово має профінансуватися саме за рахунок коштів спеціального фонду державного бюджету через два основних джерела. Перше. Це через залишки коштів фонду по безробіттю, які, ми очікуємо, будуть формуватися так само, як в попередні роки, станом на кінець року. І зараз діюча норма законопроекту про Державний бюджет, вона передбачає, що ті залишки фонду по безробіттю, які будуть на рахунках цього фонду станом на 31 грудня, вони перейдуть, власне, на спецфонд і будуть використовуватися для фінансування наших програм.

Крім того передбачається, що у нас частина коштів буде профінансована... частина програм за рахунок коштів так званих "соєвих правок", частина за рахунок коштів міжнародних партнерів, наприклад, за рахунок міжнародної угоди PREPARE "Підготовка стійких проектів для сприяння відновленню України", у нас буде там майже на 900 мільйонів гривень.

І ще, як я сказала, у нас частина фінансування буде за рахунок програми «Оселя». Ми вели дискусії з Міністерством фінансів і з частиною ваших колег народних депутатів з приводу того, що таке структурування видатків на економічні програми воно є складним, в тому числі складним для розуміння, і насправді робить, часто унеможлиблює розуміння всіма народними депутатами, де у нас і яким чином ми плануємо профінансувати, наприклад, ключові програми по підтримці сільськогосподарського машинобудування. Тому говорячи з комітетом про те, як може виглядати наш ідеальний бюджет Міністерства економіки, це очевидно, що для нас найкращим способом було би всі наші пріоритетні

видатки посадити саме в загальний фонд державного бюджету, в третій додаток, так, як це відбувається по інших міністерствах.

І ключове, це те, що у нас є низка правок, які здебільшого є фінансово нейтральні, які ми хотіли би отримати підтримку з боку народних депутатів. Очевидно, для нас як для міністерства ми би хотіли мати більше грошей на підтримку бізнесу. Ми проводимо дослідження з приводу того, який фінансовий ефект і економічний ефект дають програми Міністерства економіки, і цей ефект суттєвий в обсягах загальної динаміки розвитку економіки.

Але є кілька важливих речей, які, ми бачимо, що вони взагалі в бюджеті станом на зараз не відображені. Ми би хотіли відновити програму реалізації політики забезпечення громадян житлом через Укрфінжитло, ми би хотіли, щоб у нас дуже чітко було зазначено напрямок програми часткової компенсації вартості сільськогосподарської техніки і обладнання вітчизняного виробництва в законі або в третьому додатку, як получится. Ми би хотіли, і це пропозиція, це не нова бюджетна програма, але, грубо кажучи, якщо у нас зараз передбачається, що за рахунок коштів фонду... залишків фонду по безробіттю у нас буде частина програм профінансована, можливо, зробити таку фінансово нейтральну операцію і ці програми фінансувати просто за рахунок загального фонду державного бюджету.

Ну, і з важливого такого блоку, ми би хотіли також уточнити назви кількох бюджетних програм. Наприклад, у нас є програма по розмінуванню земель сільськогосподарського призначення, але, на наш погляд, потрібно там уточнити, що це має бути програма саме по розмінуванню просто земель, без сільгосппризначення. Тоді це би нам дало як міністерству більше можливостей працювати з розмінуванням і інших земель, наприклад, несільськогосподарських, будівель, всього того, що потребує наша економіка.

З важливих також пропозицій, які не відображено зараз в проекті Закону про Державний бюджет, це докапіталізація ЕКА. На наш погляд, потрібно її докапіталізувати на 5 мільярдів гривень. І ця правка для нас є важливою, ми були би вдячні за її підтримку.

В принципі, це все. Дякую дуже.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Дарина.

В принципі, позиція зрозуміла. Я тоді попрошу вас з депутатами допрацювати це все до завтрашнього дня. Давайте, колеги, на першу годину дня призначимо продовження комітету завтра. У всіх вийде? Зараз в чаті визначимося. Ну, орієнтовно десь на обід. І

прошу тоді відпрацювати там з Марчуком, з Кисилевським, в Кицака були ще там пропозиції, і представити оновлену версію поправок.

(Загальна дискусія)

КАЛЕНКОВ. ...рівень, квитки для населення низькі, тим більше в час війни. Але держава повинна нести за це рішення фінансову відповідальність. Який вихід? Ну, і це не тільки стосується цього. Укрзалізниця платить і податок на землю під коліями, того, що немає в інших країнах Європейського Союзу; зберігає неефективну структуру, що теж вимиває кожного року більше 14 мільярдів гривень. Але давайте почнемо хоч з цього. Я розумію, що в нас зараз половину бюджету фінансують європейці, тому, саме тому ми цю позицію доносили і в Єврокомісії, і в представництві Євросоюзу в Україні вони теж були. М'яко кажучи, не розуміють такої ситуації, коли йде це субсидування. І це дуже доцільно саме з точки зору економіки.

Мова йде про 24 мільярди, це та сума, яка якраз, операційний розрив. Це те, що витрачає Укрзалізниця, перевищує те, що Укрзалізниця заробляє на пасажирських перевезеннях. Ось якщо ці всі витрати на пасажирських перевезеннях вичесть, то ми отримуємо мінус 25 мільярдів гривень. Зараз вони покриваються за рахунок вантажних перевезень, але це вимиває гроші з економіки України. Коли Мінекономіки шукає інвестпроекти, куди вкласти гроші, щоб економіка працювала і щоб були точки зростання, так ви виконуйте, хай держава виконує свої обов'язки, і це вже піде тим підприємствам, які продовжують працювати.

Ситуація дійсно надзвичайно і дуже важлива, тому що зараз, наприклад, ми говоримо про те, що АрселорМіттал піднімає питання, що за найвищі тарифи на електрику, за високих тарифів на залізничні перевезення. А вже зараз ми металопродукцію в країні Південно-Східної Європи возимо дешевше, ніж в Україні.

Ми стикнулися із ситуацією, що Укрзалізниця буде мати чи поповнення з бюджету, чи буде змушена піднімати тарифи знову. І це в ситуації, коли ми вже платимо більше, ніж в деяких країнах Європейського Союзу. Це просто призводить до того, що бізнес той, що міг піти з Укрзалізниці, вже пішов, буде йти того, що залишається.

А я хочу нагадати, що АрселорМіттал, який нещодавно зупинив виробництво в Польщі, одне підприємство, хоча найбільше, воно дає 5 відсотків всього вантажообігу Укрзалізниці. Вони повезуть цього року десь 8 мільйонів тонн, а вся Укрзалізниця – 160. При тому, що в Укрзалізниці майже всі витрати умовно-постійних зменшення товарообігу, Укрзалізниця йде в мінус. В цьому році товарообіг Укрзалізниці впав на 15 відсотків. Це дуже болюче вдарило по Укрзалізниці. Якщо держава і європейські наші

партнери не підуть в цьому напрямку, не будуть виконувати свої обов'язки під фінансування всіх витрат, то вони будуть перекладені на економіку. Економіка буде зжиматися і ефект для держави буде набагато більший, ніж ці 26 мільярдів гривень, на порядок більше, коли підприємства почнуть зупинятися.

Я скажу більше, навіть зараз підприємства, які розташовані на контрольованій Україною території, випускають продукції менше, ніж могли би, тому що дуже висока собівартість зараз в Україні у АрселорМіттал. Наприклад, одне підприємство. З початку широкомасштабної війни збитки 2 мільярди доларів, глобальна корпорація влила в компанію більше мільярда євро тільки для того, щоб компанія продовжувала працювати в Україні. Давайте... З точки зору економічного комітету, я думаю, що тут всі розрахунки даються з кешу, для цієї колонки це буде позитив, а для Міністерства фінансів і для всіх інших... Європейці, коли з ними розмовляєш, вони розуміють ефект від того, що економіка буде сжиматися, товарообіг Укрзалізниці буде падати і в ітозі будемо платити ще більше. Я сподіваюся, що й наш Мінфін також це може поррахувати, тут нічого важкого, і візьмуть на себе відповідальність. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Олександр. Позиція вичерпна, зрозуміла так само. Дякую. Візьмемо до уваги ваші пропозиції при підготовці рішення комітету завтра.

І нарешті пан Попов, будь ласка.

ПОПОВ. Шановні колеги, так, хотів би підтримати нашого галузевого колегу пана Олександра (*нерозбірливо*). Багато відомо, багато сказано про те, яким важливим вантажовідправником є добувна галузь для залізниці. І вперше за довгий-довгий час ми можемо бачити, що це наслідок екстраординарної ситуації, що позиції добувної галузі, споживача транспортних послуг, і позиція представників Укрзалізниці, вона сходиться.

Насправді вже ми дійшли до тієї точки неповернення, точки біфуркації, коли ми не... навіть керівництво транспортної галузі не розуміє, що субсидувати далі пасажирські перевезення за рахунок бізнесу, бізнесу, який забезпечує обороноздатність держави, операційну роботу Укрзалізниці вже неможливо. Багато представлено розрахунків, багато проведено конференцій, багато спільних листів було направлено в Мінрозвитку громад, до Укрзалізниці.

Ми розуміємо, що коли, дійсно, наші підприємства стратегічної галузі завантажені на 40 відсотків, коли титанова сировина, яка є частиною minerals deal, на яку... підприємства, на які приїжджають представники DFC, вивозять свою сировину за допомогою автотранспортної галузі, так, то це час задуматися.

Ми повністю підтримуємо правки щодо субсидування пасажирської галузі за рахунок Мінфіну, і я, дійсно, підтримую свого колегу pana Олександра, що, думаю, європейці, європейські колеги розуміють необхідність саме державного фінансування. Окрім того, треба розглядати глобально логіку реформування Укрзалізниці, рух до анбандлінгу. Я думаю, що такі посилення субсидування за рахунок транспортних перевезень, за рахунок добувної галузі, яка фактично субсидує ці перевезення і надалі продовжуватися не може. Мовою цифр вже сказано багато. Наскільки нам відомо, то в 25-му році збитки від пасажирських перевезень будуть досягати 26 мільярдів гривень. Вибачте, це ті витрати, які навіть за рахунок підвищення тарифів на перевезення, за рахунок змінення тарифної сітки перекрити вже не можливо і потрібно враховувати, розробляти якісь інші кроки на яких ми, як добувна галузь, може класти руку. Ми готові до співпраці, але насправді наразі це виглядає найкращим шляхом субсидування за рахунок державного бюджету, тому що більше шляхів не залишилося.

Хочу додати, що ми також разом з іншими галузевими асоціаціями направляли відповідні листи. Ми повністю підтримуємо позицію, яка сьогодні пролунала від працівників Укрзалізниці. Тому готові працювати далі, але наразі ми вбачаємо, що найкраще вирішення ситуації буде саме таким, і єдине, можливо, рішення ситуації буде саме таким, яке прозвучало сьогодні від наших колег. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановний пан Попов. Зрозуміла так само позиція, в принципі. Мені цікаво буде, але давайте завтра подискутуємо, я ще проговорю з комітетом, з колегами з транспортного. Їхня позиція, очевидно, напевно, будуть так само підтримувати. Окей.

Друзі, нам треба проголосувати перерву. Я хотів би подякувати всім, хто підготувався, все подав відповідно до листа, який ми надсилали. І завтра немає потреби підключатися ще раз, ми ваші доповіді сьогодні заслухали по поправках і, в принципі, завтра давайте тільки проговоримо по тих поправках, на які сьогодні не вистачило часу або поки не було ще матеріалів для обговорення. Тому пропоную взяти перерву в засіданні комітету до завтра, до вівторка, 30 вересня до першої години дня і продовжити засідання цього комітету завтра, 30 вересня, у вівторок о 13:00. Прошу голосувати, шановні колеги.

Дмитро Давидович.

Кицак.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Кисилевський – за. Дмитро Андрійович, вибачте, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую.

Кицак.

Кубів.

КУБІВ С.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович.

Кубів.

КУБІВ С.І. За. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Лічман. Є Ганна Василівна у нас?

Магомедов.

Маріковський.

МАРІКОВСЬКИЙ О.В. Маріковський – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Валерійович.

Марчук.

МАРЧУК І.П. За – Марчук, Дмитро Андрійович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Мовчан. Мовчан.

МОВЧАН О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наталуха – за.

Шипайло.

Шевченко.

Тарута.

_____. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шевченко.

Янченко.

ШИПАЙЛО О.І. Шипайло – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

ЛІЧМАН Г.В. Колеги, а було мене чутно? Я – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не було. Дякую. Лічман – за. Дякую.

ЛІЧМАН Г.В. Да, я – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це у нас скільки? 8?

ШЕСТОПАЛОВА В.П. Так. Рішення прийнято.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прийнято. Дякую. Дякую велике.

Колеги, дякую. Рішення прийнято.

Зустрічаємося завтра о 13-й годині дня в онлайні і далі продовжуємо засідання комітету за планом, як домовились.

Дуже дякую всім ще раз за сьогоднішню участь, за представлення, я дякую шановному секретаріату. Дякую, колеги.

МАРЧУК І.П. Дякую. Дякую. До побачення.

МАГОМЕДОВ М.С. Прошу прощення, я не мог проголосовать, посчитайте мой голос.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Магомедов – за.

Дякую. Дякую. 9 голосів – за. Магомедов теж за. Дякую.

(Після перерви)

30 вересня 2025 о 13:00

МАРЧУК І.П. До речі, дуже дякую, хто збирається до нас приєднатись, там же ж нам потрібно буде створити і підписати, і підписати головне листи-запрошення. І от зараз у спілкуванні моїх помічників з представниками нашого шановного секретаріату виникло питання, яким чином, хто буде ці листи підписувати. Вони ж мають бути скеровані від імені комітету, а не від мене особисто. Ми можемо визначити, хто підпише, оскільки ви у відрядженні, наскільки я знаю. Хто там, чи Дмитро Давидович, чи Олексій Васильович, але нам треба буде це оперативно зробити. Ми контекст структуруємо, головне – підпис.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігорю Петровичу, без питань, зараз розберемося, я насправді в Парламентській асамблеї Ради Європи зараз.

МАРЧУК І.П. Я здогадався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але за Регламентом там, якщо немає мене, то підписує Сергій Олексійович як перший заступник. Якщо немає Сергія Олексійовича, він теж у відрядженні, то тоді або Кисилевський, або Мовчан. Тому зв'яжемося з Тарутою, якщо ні, будемо просити або Дмитра Давидовича, або Олексія Васильовича.

МАРЧУК І.П. І дивіться, ще таке питання, оскільки... Ще є декілька хвилин, щоб ми проговорили, поки збираються колеги?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кворум є, але давайте.

МАРЧУК І.П. Я ще буквально два речення, щоб вже потім не відволікатися. Дивіться, я ж хочу запросити ще голів облдержадміністрацій наших, скажемо, партнерських громад, мерів партнерських громад, з якими ми утворили спільне комунальне підприємство ...*(Не чути)*, взагалі унікальне явище для України, не тільки міжмуніципальна, а й міжрегіональна співпраця. Тому тут теж треба цей процес, так сказати, формалізувати. Тому мені просто конче потрібно, щоб були, так сказати, підписанти запрошені. Це все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я думаю, у нас є час як мінімум до кінця цього тижня, далі уже...

Окей. Друзі, у нас є кворум, ми можемо починати. Я, до речі, принагідно запрошую всіх членів комітету ...*(Не чути)* І впевнений, що буде дуже гарний захід, на гостини до Ігоря Петровича, в ті края.

Отже, друзі ми продовжуємо вчорашнє засідання. Ми взяли перерву, вчора домовилися, що почнемо сьогодні о першій. Відповідно у нас мали до першої години *(Не чути)*... відбутися наступні процеси. Мали поговорити наші члени свої поправки з Міністерством економіки або з іншими відомствами, яких стосуються ці поправки. Саме Міністерство економіки так само мало би презентувати своє бачення поправок, і далі ми би затвердили проголосували, підтримали би ті поправки, які би надійшли до нас за весь цей час, і які члени комітету готові підтримати. Ті поправки, які вчора нам презентували Антимонопольний, Державна регуляторна і Укрзалізниця разом з асоціаціями профільними, і сьогодні ще давайте послухаємо так само тих колег, які хочуть виступити по іншим поправкам ті профільні відомства і органи, які так само надіслали свої поправки. Я знаю, що ще там Державна служба експорту контролю надіслала і інші.

Тому давайте розпочнемо з членів комітету. Ігор Петрович Марчук. Тоді, будь ласка, вам слово.

МАРЧУК І.П. Дякую. Дякую, Дмитро Андрійович.

Шановні колеги, ми надіслали наші пропозиції. Вони стосуються двох позицій. Це перше... Мене чути взагалі? Я вибачаюсь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так. Все чути.

МАРЧУК І.П. Все. Добре. Тому що вчора були проблеми зі зв'язком. Перше стосується щодо виділення 40 мільйонів для Державного науково-дослідного інституту інформатизації та моделювання економіки для того, щоб ми як законодавці мали доступ до якісної аналітичної і статистичної інформації. Нагадаю, що така пропозиція вже була минулого року, але, на жаль, в ході підтвердження і підтвердження правки її, так сказати, провалили, хоча у мене особисто і у інших ініціаторів, хто долучився до цієї пропозиції, і я знаю, що там Дмитро Давидович активно з нею працював, в общем не забюджетували. В результаті ми не використовуємо цей надзвичайно якісний ресурс, оскільки там є керівник цієї установи, є він, так сказати, консультантом нашого комітету. Більше того, там основні

ініціативи законодавчі, які пов'язані із залученням інвестицій, а це і індустріальні парки. Також він був долучений і до підготовки законодавства, яке пов'язане із значними інвестиціями. Тобто він кругом є, а ми ніяк не можемо знайти можливості дати можливість йому ефективно працювати, зберегти колектив, а нам з вами можливості використовувати, як я вже сказав, якісно аналітику та іншу інформаційну і наукову, до речі, підтримку для структурування того чи іншого законодавства. Тому дуже просив би підтримати.

І друга моя пропозиція, вона стосується 1 мільярда гривень для забезпечення зобов'язань держави перед інвесторами, значними інвестиціями. Нагадаю, що у нас на порядку денному на 237 мільйонів євро вже підписані... тобто є розпорядження Кабміну щодо укладання спеціалізованих договорів і на 180 мільйонів розглядається заявка. Тут не складно провести математику, якщо скласти 237 до 180 і взяти звіт до 30 відсотків, які інвестор має можливість отримати державне стимулювання, то це набагато-набагато більше, ніж той 1 мільярд гривень, які я прошу знайти. Для того, щоби динаміка інвестицій, яка до речі сьогодні от саме по нашому закону, який пов'язаний із значними інвестиціями досить непогано, ще планується так сказати подавати там на близько 240 мільйонів євро, теж інвестиційних проєктів, щоб ми як би були ...*(нерозбірливо)* партнерами для інвестиційної спільноти ну і, звісно, виконували взяті на себе обов'язки, зобов'язання.

Те, що, дивіться, я ще зранку мав розмову досить конструктивну з пані Дариною заступницею міністра економіки і вона щиро прагне, скажемо, навести тут лад всієї бюджетної еkvілібристики. Розумієте, де там запихують, м'яко кажучи, абсолютно необхідні речі в якісь залишки так сказати фондів по безробіттю, які ні інвестор, ні ми, до кінця не можемо зрозуміти. Ну люди, які інвестують сотні мільйонів євро в нашу економіку, вони ж не настільки, м'яко кажучи, не освічені, щоби не мати можливість знайти стрічку в бюджеті, де так сказати держава чітко виділяє кошти, щоби виконати свої так сказати зобов'язання.

Тому це теж є один із негативних впливів, які ми сьогодні і так в надзвичайно складній ситуації відчуваємо. Тому ще раз говорю, замість цієї бюджетної еkvілібристики, ми маємо прописати чітко в бюджеті і так сказати передбачити кошти і на індустріальні парки, і на значні інвестиції. І зараз, сподіваюся, до кінця року у нас вже буде, так сказати, готова нормативно-правова... так сказати, під законні нормативно-правові акти, які стосуються нашої реформи публічно-приватного партнерства. І тут, при всій повазі, зусиллі, виключно пам'ять Дарини, на мій погляд, не вистачає. Це має бути наша спільна

позиція — і комітету, і міністра економіки, і врешті-решт Прем'єр-міністра. Ми ж тут говоримо з вами про серйозні і важливі речі: про залучення інвестицій в нашу економіку.

Тому я думаю, що ми маємо чітко структурувати наш меседж. Нам потрібно в загальних видатках мати строчку, де буде чітко прописано, зрозуміло для всіх, для тих, хто зараз інвестує, для тих, хто збирається інвестувати, що держава розуміє і передбачає відповідні кошти для забезпечення взятих на себе зобов'язань. Тому дякую, це в мене все, інформацію ми подали. Тому прошу про підтримку. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ігор Петрович. Дякую. Зараз дамо можливість Дарії Миколаївні виступити по цій ситуації. Давайте перед цим, там ще дві людини були залучені в цей процес подачі поправок Мінекономіки, Кисилевський і Кицак. Дмитро Давидович, на зв'язку з нами?

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Дмитро Андрійович, я тут. Потрібно прокоментувати правки. Вибачте, ...*(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будьте ласкаві.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Колеги, доброго дня. Дивіться, ми з Міністерством економіки відпрацювали ряд правок, які стосуються тих програм, які важливі і для нашого комітету, і для них. Це правки наступні, секундочку, я відкрию у себе, з вашого дозволу.

Перша правка стосується програми 25 відсотків компенсації на вартість сільськогосподарської техніки. Це програма, ви знаєте, що це є одна із найбільш ефективних програм, які взагалі за роки незалежності були створені. Вона фінансувалася з 2017 по 2021 рік і завдяки їй обсяг сільськогосподарського машинобудування зріс в два рази. Дуже хороша і ефективна програма для галузі машинобудування. Є по всій країні маленькі, середні виробники дуже активні і потребують цієї підтримки. Ця програма вона фактично перетворює попит, який створює аграрний сектор наш великий на стимул для розвитку високотехнологічної галузі такої, як аграрне машинобудування.

Зараз ця програма вона схована десь між рядків, в загальній підтримці аграріїв, ми до неї не ставимося, як до аграрної програми, ми ставимося до неї, як до програми промислової. Тому ми просимо, щоб вона була виділена в окрему строчку в бюджеті, тобто це не додаткові гроші, це просто виділення цієї програми, як окремо. Це перша правка.

Друга правка, докапіталізації ЕКА. Кожен рік, я думаю, що ми всі члени комітету цю поправку подаємо і пропонуємо цього року цю традицію не змінювати рано чи пізно, щоб ми його дотисли. Тому що Експортно-кредитне агентство воно, як би в тому числі завдяки нашій активній позиції воно по трошки починає розвиватись. Той капітал, який у них є, ви пам'ятаєте в один з попередніх років нам вдалося домогтися до капіталізації на 1,8 мільярда, у них 2 мільярди зараз капітал, вони його більшу частину вже використали для тих страховок, які вони роблять. Тому, важливо, його докапіталізувати. Також ЕКА задіяно в страхуванні воєнних ризиків, це ще одна надзвичайно важлива програма. Тому до капіталізації ЕКА.

Далі. Третя програма – це Укрфінжитло. Це те, що стосується іпотечної програми «Оселя. Мова йде про наступне: «Оселя, вона окрім того, що це нове житло, якби яке отримують наші громадяни, але це зараз один із основних драйверів ринку будівельних матеріалів. Тому, те зростання, яке ми бачимо в виробництві будівельних матеріалів, воно викликане тим, що фінансується ця програма.

Також є одна правка технічна стосовно зміни назви програми по гуманітарному розмінуванню, там просто усувається слово "сільськогосподарських" тому що розмінуванню підлягають не тільки землі сільськогосподарського призначення, а і інші землі також. Тому якби це просто технічна правка.

І додатково також є така правка, яка прописується, що кошти фонду загальнообов'язкового державного страхування і залишки якого якби по факту фінансуються ряд програм, зокрема: і індустріальні парки, і підтримка проєктів зі значними інвестиціями, і програма 15-відсоткової компенсації на українську техніку і обладнання, щоб це було в уявному вигляді виписано у бюджеті, щоб не було якихось опцій, що ці кошти можуть бути спрямовані на якісь інші видатки. І, власне, це є те джерело, з якого будуть профінансовані програми, і по індустріальним паркам, і по підтримці проєктів зі значними інвестиціями. Тобто те, що "інвестиніями" називається, про які казав Ігор Петрович. Ось такі п'ять правок вони підготовлені спільно з Міністерством економіки. Я просив би, колег, їх підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую велике.

Дякую, Дмитро Давидович, важливі правки. Дякую будемо тоді...*(Не чути)*
Мовчан, будь ласка.

МОВЧАН О.В. Доброго дня всім! Я подав поправки, значить, у мене здебільшого поправки про наповнення державного бюджету, але є і про видатки.

Значить, про наповнення дві частини. Значить, довга дискусія...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Васильович, хліб забираєте у колег з податкового.

МОВЧАН О.В. Ну як, да, ми ж економічний комітет, в принципі ми про економічну свободу, то дивіться я нового вам нічого не розкажу, бо ми це вже 300 разів проходили. Просто ми завжди боремося з якимсь печальним популізмом, але це точно там дасть поштовх і для наповнення бюджету, і для економічного розвитку.

Значить, перший блок стосується зняття обмежень на приватизацію активів наукового призначення, тобто це комплексно – закладів освіти, наукових установ, які фінансуються з державного бюджету і Академії наук. Тобто всі знають ці проблеми. Зрозуміло. Тобто, що важливо тільки відфіксувати, да, що це не обов'язок їх – продавати надлишкові активи, а право, тобто право, ну, як би продати те, що не треба. І ми пишемо, що 90 відсотків від продажу мають спрямовуватися на спецфонд державного бюджету, який стосується науки і освіти. Тобто фактично ми повертаємо, ну, повертаємо ці активи в економіку, а гроші від них ідуть на фінансування галузі.

Я... Ми, це вже певна спроба, я не сподіваюся, що вона там, як це, що вона зараз сприйметься на ура. У нас є взаєморозуміння по цьому треку там і з прем'єром... і з прем'єркою, і з Мінекономіки. Ми про це обговорювали. Тобто я хочу це все-таки спробувати, бо це незакритий гештальт. А як воно буде? Ну, так і буде. Тобто там очікується, що від такої реформи може бути, ми порахували, очікується, порахували, що буде близько 17 мільярдів доходів. Ну, зрозуміло, що це не в один рік там, але, ну, грубо так надлишкові активи ми вибили.

Значить, а другий блок стосується управління активами державних банків, які так само мають дуже дивний блок про те, що активи державних банків не можуть продаватися нижче балансової вартості. Таких активів на 330 мільярдів гривень, тобто це, що казав Дмитро Давидович, що стосується програм: "5-7-9", Укрфінжитло і єОселя там і так далі, ресурс лежить в тому числі там. Ну, але це не ресурс державного бюджету, це ресурс державних банків. Але через те, що ці програми реалізуються в тому числі за кошти державних банків, воно як би може мати місце.

Там складна дискусія з Мінфіном і з НБУ, які кажуть, що ми там ніяк не можемо це робити. Але це насправді, ну, там трохи неадекватний, ну, це популістичний підхід. Я розумію чому вони і раніше це робили там до повномасштабного вторгнення, але не розумію чому ми сидимо на... Як це? На сундуку з грошима з активами, які реально коштують грошей, і нічого з цим не робиться. Плюс там є резерви, там 290 мільярдів

резервів і 40 мільярдів активів. Всього разом – 330 мільярдів гривень, які можна було б пустити в обіг банків. Ну, від цього будуть, звичайно, доходи державного бюджету як податок, тому що у них же спеціальне оподаткування.

Оце два таких блоки, які просто знімають обмеження, мораторій. А третій блок у мене є видатковий на 6 мільярдів гривень, який стосується... Я не те, щоб великий фанат дофінансування з державного бюджету державних компаній – це погана практика, – але в нас є довгий трек з підтримки національного вагонобудівника. І це єдина компанія в країні, яка знаходиться в мене в окрузі. Тому ми... це і Президент, і, в принципі, ми з вами, і уряд підтримують національного вагонобудівника, тому виділяють якісь кошти, щороку ми виділяємо якісь кошти на закупівлю нових вагонів. Ну, це, в принципі, може стимулювати... тобто від цього ефект зрозумілий, а це підтримка машинобудування, який, мабуть, не є системним з моєї точки зору, але, ну, мабуть, це якесь таке тимчасове, одноразове, або кількаразове рішення, яке варто застосовувати, бо ми в таких умовах знаходимося.

От про це мої поправки, тобто в мене там: 17 мінус 6 – це, там, ще плюс 9 мільярдів можна буде розподілити на інші якісь "хотелки". Отаке. Дякую. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олексій Васильович. Ви їх подали, секретаріат опрацював, так?

МОВЧАН О.В. Ну, ми вчора як домовлялися, вчора до кінця дня ми їх направили. Ну, мабуть, опрацював. Тобто я, якщо чесно, не звернув увагу, мав би. Тобто все, як сказали, по процедурі я все зробив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пропозиції. Окей.

Богдан Вікторович, є у вас ще пропозиції по поправках чуть не інвентаризації лісової галузі.

Є Кицак з нами на зв'язку? Немає.

_____. Там ще буде питання, Дмитро Андрійович, до Олексія Васильовича коментар є, останній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте.

_____. Дивіться, чи правильно я зрозумів, Олексію Васильовичу, ви хочете докапіталізувати це підприємство, чи виділити кошти на державне замовлення щодо нових вагонів? Будівництва нових вагонів.

МОВЧАН О.В. Ця штука робиться кожного року з 2021, мені здається, року, типу як умовно, програма: 100 вагонів для Укрзалізниці від національного виробника. Це, наскільки я розумію, як це реалізовується, то це не окрема державна, це не докапіталізація, тобто це як окрема державна програма, по якій Укрзалізниця отримує, або так, може отримувати кошти із державного бюджету на цей ...

_____. На закупівлю цих, да, на закупівлю цих вагонів. Так, я правильно розумію?

МОВЧАН О.В. Да, да. На щось інше вони не можуть ті гроші потратити, тільки на закупівлю вагонів національного виробника, отак-от.

_____. Окей, добре, да, дякую. Ну є потреба, є потреба об'єктивна, ми ж з вами досить дискутували на предмет того, що в нас старі рухляді, в яких возять людей і... Добре, добре, да, підтримую це.

МОВЧАН О.В. Дивіться, як це, я не відмовляюсь від своїх наполягань, я окремо ще й з Перцовським про це говорив, про те, що вони мають ефективніше управляти своєю компанією. Але ситуація така, яка є, да, і є тільки прості такі рішення, бо глобально треба робити анбандлінг і так далі, да, і деформування всієї компанії. Але хто це буде робити і коли, і наскільки, і які будуть наслідки, ніхто не прогнозує, тому таке.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Треба, Олексій Васильович, вам взятися за реформування Офісу простих рішень.

МОВЧАН О.В. Дякую, я це, я і так вже перевантажена баржа, не потягну.

_____. Кстати, Олексій Васильович, а ви в ті 17 мільярдів, ви порахували декілька об'єктів, які є у мене в окрузі, які валяться просто? Є на балансі МОН і Міністерства економіки і до них доступу немає, але вони реально, там вже в них і стіни підпирають, щоб вони не впали, і, не дай господь, не поранили когось.

_____. У нас є дані від Міністерства освіти і уряду про...

МАГОМЕДОВ М.С. Шановні колеги, можна, я дві секунди отниму времени, ровно две, тому що я дуже перепрошую, я в клініці і сейчас буду вынужден уйти со связи. Я так понимаю, что еще кворума нет или есть, и вот сейчас мы перейдем до голосования.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Есть. Муса Сергеевич, а можна тоді, давайте я вас спитаю одразу щодо вашої позиції по нашому рішенню комітету щодо підтримки поправок наших колег. Чи ви згодні будете підтримати узагальнені пропозиції народних депутатів України членів комітету?

МАГОМЕДОВ М.С. Так, звісно, якщо мою поправку по УЗ і компенсации убытков от перевозок, эвакуационных грузов и всего остального будет проголосовано, то я підтримую все остальные безоговорочно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все. Тобто ми можемо зарахувати ваш голос – за. *(Загальна дискусія)*

МАГОМЕДОВ М.С. Так що прошу зарахувати мій голос і гарного дня всім.

_____. Тримайтесь, Муса Сергеевич і не забувайте, що очікуємо вас в Кам'янці-Подільському.

МАГОМЕДОВ М.С. Я буду. Я к тому времени буду просто в суперформе. Дякую. *(Загальна дискусія)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Друзі, давайте вже підходити до завершення. В нас... я хотів би, ще попросити ДСЕК представити свої поправки, Державну службу експортного контролю... *(Не чути)* Є у нас представники?

КУБІВ С.І. Пане голово, я потім хочу ще 3 хвилини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Степан Іванович, звісно.

Державна служба експортного контролю. Немає. Я говорив просто з їхнім виконуючим обов'язки Цільвіком Олегом Валерійовичем, там, напевно, слушні правки. Добре.

Кубів, будь ласка.

КУБІВ С.І. Шановні колеги, я вчора говорив певні позиції, сьогодні хочу сказати, ви знаєте, що сьогодні ніхто не згадав слово чотири роки війни, а реально дванадцятий рік війни. І основні ризики на сьогодні, коли ми дивимося на бюджет, особливо після останніх проблем – Запоріжжя, Дніпро, Харків, особливо Київ, ми бачимо, що затяжна війна, інфляція, торговельний дефіцит, залежність, дві третіх від всіх сум від донорів, фіскальна база слабка, соціальні видатки обмежені. Це філософія, яка не залежить... так дати належне, я би сказав і комітету, бюджету, тому всі ми і міністерства, що ми виходимо з тої ситуації, яка є.

Друге. Ми повинні розуміти не як видавати гроші, а де їх взяти, бо ми розуміємо, що донорська допомога, колеги, не іде на військо, а вона іде трошки, там є певна специфіка, не буду я в ефірі про неї говорити. Ми повинні сьогодні показати, що доходи ми можемо взяти від детінізації ринку багатьох галузей, ми повинні подивитися, що ми ті реформи і... ціни, контроль митної вартості, автоматизовані ризики дають дохідний аспект. Коли ми багато в залі говорили про криптовалюту, давайте ми подивимося ліцензування бірж і вплив світових чотирьох бірж на криптовалюту. Коли ми говоримо про ставки ПДВ і акцизів, давайте візьмемо систему контролю транзакції в режимі реального часу. Коли ми говоримо про валютну, монетарну політику, ми повинні говорити про лібералізацію валютного ринку, ми повинні зняти воєнні валютні обмеження в поетапному режимі, враховуючи резерви НБУ. Чому? Тому що ми отримуємо валютну допомогу, яка іде в прямі резерви, це не працюючі речі. Рефін, який ми говоримо про НБУ, я можу багато про те говорити, під державні гарантії, знаєте, повинна бути конкретна програма рефінансування для банків про кредити по оборонці. Сьогодні військова галузь, оборонна промисловість, і коли ми говоримо про позиції виробників і ми бачимо, що війна перейшла зовсім на інший рівень протистоянь, ми повинні повністю підтримувати. Давайте... ніхто сьогодні не говорить, друзі, про ринок праці і демографію. Ви ж подивіться що робиться після прийняття тих чи інших позицій. Податкові пільги через репатріантів, це ми говоримо змінення від ПДФО на один рік, коли інвестують у бізнес чи нерухомість України. Професійно-технічна освіта, ви сьогодні подивіться що робиться з багатьма видами і галузями.

Я хочу сказати, є великий запас зменшення імпорту газу, тому що стимул для приватних інвесторів і видобуток мають сьогодні, вибачте, не 30 мільйонів, я не хочу, цифру можу назвати: між 20 і 30, ближче до 20. Ви розумієте? І казначейський червоний список блокування платежів компаніям з підробленим податковим кредитом, ефективною діяльністю та воно аж кишить, це червоне на сьогодні, колеги. Гарантії в реальний сектор – це відновлення енергетики. Що ми? Ми ідемо зараз в опалювальний сезон, 400 позицій сьогодні Київ отримав декілька днів тому. Як ми думаємо брати кошти на відновлення і так далі?

Ну, і на останок я би сказав, що багато можу говорити про публічно-приватне партнерство. Я хочу до своїх колег звернутися і в залі, напевно, будемо говорити, сьогодні все в нас класно, так як ми говоримо, коли би не війна і коли би не гинули хлопці кожен день 200-і, 300-і, коли би ми сьогодні військовим виплатили зарплату реальну і ті, які віддали своє життя, ми виплачували спочатку одну суму, потім в періоді, зараз в більшому періоді, а зараз вже в роках, так.

Я займався недавно похоронами декількома. Я, колеги, трошки би хотів, я розумію, що ми не розуміємо те, що відбувається, чотири роки хлопці на передовій без заміни і так далі. Я сказав свою, напевно, більш таку внутрішню емоцію, так, от оце можливі пропозиції про незбільшення видатків. Ви знаєте, коли тато і мама на роботі, дітям легше, а коли мама на роботі, а батько не на роботі або навпаки, тоді і сім'ї треба по-іншому бюджет робити. У мене багато помислів, але я хочу сказати, що все повинно бути зосереджено для війни, для захисту військового, тим боргом тих людей, які віддали життя, це не 100 тисяч і не 200. Я не хочу теж називати цифри. Давайте дивитися реально на сьогоднішнє життя. І як нам прожити зиму. От коли ми будемо будувати гроші у віртуальні речі, ми, наприклад, беремо Нову Українку. Одну назву. Дозволю назвати. 18 "шахедів" в одну точку. Що робити з заміною? Що робити з ТЕЦ Київським одним і другим? Тобто давайте якусь таку мотивацію, пане голову, і до колег звертаюся, побудуємо там трошки по-іншому. Ми, наприклад, піднімаємо зарплату вчителям, а викладачі у нас що, доцент 18, 15, 17 тисяч, це окей у них? І так далі. Не хочу вникати в подробиці. Я говорю, війна повинна максимум бути сьогодні підтримана, нашим військовим зарплата, і це дуже-дуже важливо.

Я дам декілька пропозицій. Можна цілу філософію. Дякую, колеги. Якщо буде потрібно, я утримався. Якщо голоси є, я не буду голосувати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Степан Іванович. Дякую.

Ви кажете абсолютно правильні речі. Будемо про це говорити звісно із Роксоланою Андріївною і з Марченком. В процесі дискусій по бюджету, я думаю, не лише ми, а взагалі і весь парламент *(Не чути)*... саме бюджетний комітет і Міністерство фінансів вкінці кінців будуть пропонувати фінальну версію редакції бюджету з урахуванням тих пріоритетів, які були озвучені щойно у своїй поправці. Тому дякую за те, що правильно акцентуєте увагу. Будемо насправді використовувати це в наших дискусіях і просимо вас так само доєднуватися ... *(Не чути)*. Дякую.

Друзі, порадитися. До нас надійшли поправки ще в останній момент від приватного акціонерного товариства "Концерн-Електрон". Поправки стосуються запровадження лізингових програм у сфері громадського транспорту, зокрема по автобусах, тролейбусах, трамваях. Вони, фактично там пропонується вкласти гроші на реалізацію цих державних лізингових програм через державні банки і створення державної програми лізингової підтримки громадського транспорту. З однієї сторони, як би не зовсім наша історія, з іншої сторони, це непоганий інструмент для стимулювання якраз національного виробника, якщо у національного виробника достатньо комплексної продукції, да, тобто об'єктів громадського транспорту, яка у нас локалізується на рівні не менше 40 відсотків. Плюс непогана історія щодо безперервного оновлення транспортних засобів і скорочення їх надходжень.

Знову-таки, повертаючись подумки до того, що говорить Степан Іванович, чи це питання справді пріоритетне. Ми можемо включити, можемо не включати, тому що лізинг – це більше комітет податковий і фінансовий. Можемо з колегами поговорити, порадитися, чи вони їх вивчили. Тобто на це стосується з того, що я бачу, виключно в контексті лізингової програми національної як інструменту стимулювання саме закупівель у національного виробника. Тому я не став включати ці пропозиції через це, але я думаю, що можемо просто взяти на карандаш і поцікавитися чи читали це колеги з фінансового комітету і потім звернути на це увагу в загальній структурі бюджету. Просто інформую вас. Якщо хтось хоче виступити і вважає, що ми маємо включити, давайте поговоримо. А якщо ні, то просто майте на увазі, що такі поправки надійшли, але включати їх поки не будемо.

Окей, так, друзі, у нас з Державної служби експертного контролю вибачилися, там на нараді якраз в міністерстві в цей же час. Тому я коротко прокоментую, там та сама ситуація, як і у Антимонопольного, приведення, ну вирівнювання відповідно до прожиткового мінімуму і коефіцієнтів заробітних плат на державній служби. Це все в принципі, що вони там попросили, нічого екстра не просять.

Зважаючи, що у нас всі в принципі члени комітету виступили, всі обговорили, я тоді дам слово Дарині Миколаївні Марчак – заступниці міністра економіки, прошу її все-таки включитися і доповісти по ситуації з правками міністерства. Будь ласка.

МАРЧАК Д.М. Шановний Дмитре Андрійовичу, шановні народні депутати, дуже дякую за можливість сьогодні ще виступити і я одразу хочу сильно вибачитися, тому що ми ще, у нас процес підготовки листа на комітет. Тобто лист готовий, але ми його зараз доопрацьовуємо, у нас вилізла вчора ввечері ще одна проблема, ми її прямо зараз з Фондом держмайна проговорюємо і тому наш лист ще не підписано і він ще не пішов на комітет. Але я сподіваюся, що, ну я сподівалася, що ми вже встигнемо його відправити, а ще не пішов.

Але я вибачаюсь за таку ситуацію і хотіла би, якщо можна, тоді наприклад проговорити ті правки, які би ми хотіли подати і просити комітет їх зареєструвати і заодно проговорити ті правки, які щойно озвучували шановні народні депутати. З нашого боку, як міністерство, те про що вже говорив пан Дмитро Кисилевський, ми з ним проговорювали, з паном Ігорем Марчуком, а також і з Олексієм Мовчаном, у нас є кілька блоків правок, які для нас є важливі.

Перша. В статті 23, в якій сьогодні відображено, що у нас залишки фонду державного, фонду захисту, Фонду соціального страхування на випадок безробіття, там передбачено, що у нас є низка статей, за рахунок яких ми можемо ці правки, низка напрямів видатків на які ми можемо використати ці гроші, якщо у нас, відповідно до Закону про Державний бюджет. Але, наприклад, теоретично за рахунок тих коштів, які у нас будуть залишатись від Фонду по безробіттю ми могли би використати, в тому числі, на індустріальні парки, на значні інвестиції і на компенсацію по сільськогосподарській техніці, тому що там орієнтовний залишок коштів буде приблизно 3,5 мільярда гривень, можливо, більше. Але сьогодні стаття 23 проекту Закону про Державний бюджет не передбачає можливості витратити гроші саме на цей напрямок. Тому ми попросили за можливості внести правки в цю статтю і зробити так, щоби гроші цього залишку Фонду по безробіттю можна було використовувати більш гнучко.

Також ми говорили з паном Дмитром Кисилевським і з Дмитром Андрійовичем Наталухою і також з Комітетом соціальним, що, можливо, доцільно подати також правку, яка буде фінансово нейтральною для бюджету, але є дуже важливою з точки зору прозорості видатків. Що замість того, щоби фінансувати економічні програми за рахунок залишків коштів по безробіттю, профінансувати економічні програми, в прозорий спосіб за рахунок загального фонду державного бюджету так, щоб сьогодні депутати бачили всі

видатки, і депутати, і наші інвестори, і бізнес бачив, що у нас справді є видатки на всі наші пріоритетні економічні програми в рамках програми "Зроблено в Україні".

Натомість, знайти ці гроші за рахунок того, щоби зменшити видатки соціального напрямку, а соціальному напрямку віддати залишки Фонду по безробіттю. Тобто фіскально це буде нейтральна операція, математично вона ні на що не впливає, але соціальні страхові кошти будуть у соціальної частини, а програми економічні будуть фінансуватися саме за рахунок загального фонду державного бюджету.

Третя правка, велика, яка є для нас дуже важлива, це докапіталізація ЕКА на 5 мільярдів гривень. Цю правку ми подавали в проект Закону про Державний бюджет, вона, мені здається, була загублена, і ми її зараз паралельно там будемо говорити з бюджетним комітетом, і з Міністерством фінансів про важливість цієї правки.

Крім того, у нас є набір правок по Укрфінжитлу, в тому числі, щоб ми могли отримувати назад дивіденди, сплачені в бюджет Укрфінжитла, а також, щоб була окрема строчка за цією бюджетною програмою. Крім того, у нас поки що не відображено взагалі в проекті Закону про Державний бюджет дуже важливий новий напрям, який ми знаємо, і ми проговорювали це з міністром Олексієм Соболевим, який є ключовим, одним з пріоритетів для нових саме видатків. Це часткова компенсація майнових втрат суб'єктів господарювання внаслідок реалізації воєнних ризиків та страхових премій за договорами страхування від воєнних ризиків. Ми б хотіли спрямувати на цей напрям 1,5 мільярда гривень. Ми думаємо, що цей напрям можна профінансувати в тому числі, якщо буде залишатися 23 стаття – фінансування за рахунок коштів по безробіттю. Хоча б частинку з тих коштів, якщо ні, можливо, спробувати поборотися за загальний фонд державного бюджету.

Так само, ще один напрям – це зміна назви програми по гуманітарному розмінуванню, те, про що говорив пан Дмитро Кисилевський.

Це основні правки, які ми подали. Крім того, буквально вчора ввечері ми з'ясували проблему, яку зараз ми обговорюємо інтенсивно з Фондом державного майна, і саме через це у нас виникла затримка з нашими поправками. Це питання того, що у нас внаслідок класифікації посад, проведених в урядових, в державних органах, ще з 2024 року відбулося зменшення заробітних плат у Фонді державного майна фактично. Ми це питання, я дуже відверто скажу, ще не встигли проговорити ні з Міністерством фінансів, ні там детально зануритися в цю проблематику.

Але у нас, справді, внаслідок класифікації, класифікації посад, за новою системою, вона дуже нерівномірно вплинула на різні органи. І от буквально вчора з'ясувалося, що

Фонд держмайна від цього страждає 1,5 року і люди звільняються, але при цьому не було ніякого реагування.

Ми б просили, якщо можна, розуміючи, що це питання, воно ще потребує детального пропрацювання з Міністерством фінансів. Але якщо навіть не подати відповідну правку зараз, то в нас шансів врегулювати це питання надалі вже не буде. Тому я би хотіла, знаєте, якщо можна, попросити вас дати нам можливість всунути хоча би ногу в двері і спробувати зафіксувати можливість, саму можливість без гарантій врегулювання цієї ситуації в Законі про Державний бюджет, і зараз ми цю правку також випишемо і попросимо комітет її поставити з усім, розуміючи, що Міністерство фінансів її не бачило, ми це питання ще не обговорювали. Я одразу це в прозорий спосіб заявляю.

Але якщо зараз не подати цю правку, то навіть якщо ми з Мінфіном домовимося і Мінфін визнає проблему, і ми порозуміємося, що потрібно це врегулювати, у нас вже юридично, регламентно не буде підстави це надалі якимось чином врегулювати в Законі про Державний бюджет.

Ось цей набір питань, які ми зараз будемо засилати на комітет офіційним листом від міністерства, і ще раз дуже сильно перед всіма народними депутатами вибачаюся за затримку через великий обсяг таких проблемних питань, які з'ясовуємо, але якщо буде ласка шановних народних депутатів і голови комітету підтримати такі пропозиції, ми будемо вдячні за їх реєстрацію.

Також я підтримую пана Ігоря Марчука в частині того, щоби чітко було видно наші, і ми це, власне, те, що проговорювали, наші видатки на пріоритетні програми, в тому числі по індустріальних парках і значних інвестиціях, і також пропозиції пана Олексія Мовчана в частині поправок по майну освітніх закладів.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Дарина Миколаївна. Дякую.

Дивіться, ми зараз, напевно, завершуємо роботу комітету... *(Не чути)* Ми проведемо голосування по тих поправках, які до нас надійшли і були зареєстровані народними депутатами відповідно до вимог законодавства. Так як ті поправки, які ви зараз опрацьовуєте по міністерству, їх формально ще не існує, ми не можемо з голосу їх включити до цього переліку, який буде від комітету. Якщо, в принципі, сьогодні там ще протягом наступних години-дві вам все-таки вдасться отримати якийсь офіційний лист з підписом міністра або вашим, як ви це робите, надіслати його на комітет, проведемо консультації всередині, може на 5 хвилин в онлайн, швидко там підтримаємо ті поправки. Якщо ні, то тоді вже значить без підтримки комітету просто підуть ті поправки,

які були зареєстровані народними депутатами *(Не чути)*. Не ображайтесь, але ви самі розумієте, що...

МАРЧАК Д.М. Пане Дмитре, я насправді надзвичайно вдячна. Я ж говорю, що просто через те, що у нас виникають ось такі, знаєте, великі проблеми, по яких багато часу виникає з'ясувати, розібратися і от там просто з колес розбиратися...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я розумію. Просто це вже не таємниця якась була, що сьогодні останній день, і тому це якось виникає у вас в останній день *(Не чути)* в законодавстві це написано *(Не чути)*

МОВЧАН О.В. Дмитро Андрійович, можна одну секунду я скажу. Просто хайлайт, ми від заступниці міністра дізналися, що в нас у Фонді держмайна проблеми з зарплатами, а від Фонду держмайна ми це ніколи не чули. Тобто це ознака, це нікому не звинувачення, просто ознака того, що ну, це капець. Просто ми там, знаєте, збудуємо якісь космічні кораблі, там давайте зараз їм дамо задачу приватизувати все на світі за мільярди мільярдів, а у них там зарплати по 12 тисяч гривень. Я знаю, я чув про це на рівні там якихось виконавців, але не лідерів. І це просто *(нерозбірливо)* Причина всьому – відсутність Голови Фонду держмайна. Тобто це от ще один доказ того, що ми тут сидимо як у вакуумі. І в останній момент заступниця міністра каже: давайте рятувати фонд. Це якби... Нам треба дійсно по-іншому поставитися, серйозніше поставитися до фонду, якщо ми покладаємо на нього якісь серйозні сподівання, а не так, що там, знаєте, хай собі там якось вже існують. Ну просто, я думаю, що це і наша з Мінекономіки, взагалі фонду немає, да. Чому вони ніколи не говорили про це, я не розумію. Тобто треба підняти це питання якось професійніше.

_____. Я підтримую теж Олексія Васильовича. Ну так воно не може бути просто, не може працювати, коли немає відповідальної особи. І ми зараз, м'яко кажучи, вдогонку про щось визнаємо, да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Просто це на фоні того, що і новий уряд, тобто новопризначений Прем'єр-міністр, новопризначений міністр економіки визначають приватизаційні процеси як державний пріоритет. Ну, це просто... *(Не чути)*

КУБІВ С.І. Пане голову, давайте виконаємо процедуру, бо потім будемо в... кварталі 2025.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, згоден.

Колеги, добре, дякую всім велике за вашу роботу, за долученість, за доповіді по поправках, дискусію, дуже правильні пріоритети, які ви виставляєте в державному бюджеті, взагалі ситуації в країні. Дякую велике.

З урахуванням всього, що було сказано, всього, що ми обговорили вчора на комітеті, сьогодні продовжуємо говорити, я тоді ставлю на голосування дві пропозиції, колеги.

Перше. Підтримати узагальнені пропозиції народних депутатів України членів комітету, Державної регуляторної служби України, Державної служби експортного контролю України... Одну секундочку. Шановний секретаріат, чому тільки ДСЕК і ДРС, але ми не зазначили?.. А, все, тому що, я зрозумів... Антимонопольни. Я Антимонопольний реєстрував як депутат.

Окей. Підтримати узагальнені пропозиції народних депутатів України членів комітету, Державної регуляторної служби України, Державної служби експортного контролю України до проект Закону України про Державний бюджет України на 2026 рік (реєстраційний номер 14000 від 15.09.2025). Направити їх відповідно до статті 156 Регламенту Верховної Ради України до Комітету з питань бюджету (додається).

І друга пропозиція. Уповноважити голову комітету Наталуху Дмитра Андрійовича представити позицію комітету при розгляді поданих пропозицій в Комітеті з питань бюджету.

Прошу голосувати за таке рішення, шановні колеги.

Буймістер.

Кисилевський.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Кисилевський - за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кицак.

КИЦАК Б.В. Кицак – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович.

Кубів.

Лічман.

ЛІЧМАН Г.В. Лічман – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Магомедов – за сказав. Ми зафіксували під стенограму.
Маріковський.

МАРІКОВСЬКИЙ О.В. Маріковський – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Марчук.

МАРЧУК І.П. За. Дмитро Андрійович, вибачте, звук був вимкнтий.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мовчан.

МОВЧАН О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталуха – за.
Тарута.
Шипайло.

ШИПАЙЛО О.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Остап Ігорович.
Шевченко.
Янченко.

Є у нас 10 голосів здається, шановний секретаріат?

ШЕСТОПАЛОВА В. П. 9. Рішення прийнято.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу.

ШЕСТОПАЛОВА В. П. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гаразд. 9 – за.

Дякую, колеги. Рішення прийнято.

Тоді, друзі, давайте робимо наступним чином: Мінекономіки я тут чекатиму від вас якийсь сигнал, як тільки у вас готові пропозиції ми проводимо консультації всередині комітету, якщо у колег буде можливість ще раз, що називається пожежно зібратися в онлайні на короткий комітет, щоб підтримати ваші пропозиції. Якщо буде кворум, спробуємо це зробити, не буде кворуму, тоді якби нічого особистого ми і так, мені здається, пішли максимально на зустріч. Але процедура є процедура. Тут уже нічого з цим не зробиш. Добре, Дарина Миколаївна?

Зрозуміло. Добре.

Дякую, шановні колеги...

_____. Дмитро Андрійович, я дуже швидко. Поки є Дмитро Давидович, Олексій Васильович, хто все ж таки підпише?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарута у відрядженні. Мені не принципово, хто в Києві знаходиться Кисилевський чи Мовчан, друзі є хтось з вас в Києві?

МОВЧАН О.В. Я в Києві, так є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Васильович, підпишіть тоді, будь ласка...

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Я не в Києві, Дмитро Андрійович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Окей, все тоді воно саме і вирішилось. Тоді Мовчан в Києві, Олексій Васильович підпиши, будь ласка, по виїзному засіданню там потрібен підпис.

МОВЧАН О.В. Добре. Зроблю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В СЕДО, да.

МОВЧАН О.В. Я підпишу.

Дарина Миколаївна підключилась, ви її кликали... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

МАРЧАК Д.М. Я не відключалась, мене перехопили на дзвіночок. Пане Дмитро Андрійович, вибачте, будь ласка, вибачте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, я говорив, дивіться, що ми чекаємо від вас якогось сигналу, як тільки у вас буде щось готове в офіційному порядку, ви зможете заслати його ... *(Не чути)*, я з секретаріатом це ще раз перевірю, якщо вони все отримали і опрацювали, ми далі проведемо консультації всередині комітету, якщо у нас буде можливість провести і буде кворум, в першу чергу, тому що колеги, теж у них там свої плани, якісь заходи вже. І якщо буде така можливість спробуємо провести, якщо ні, то значить ні... *(Не чути)*

КУБІВ С.І. Тоді, пане Дмитре, подумати, бо в інакшому випадку повернення до цього питання, яке ми зараз голосували, треба дві третіх, розумієте, так?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що це буде нове засідання комітету, Степан Іванович, щоб ми просто не ставили під загрозу оці пропозиції, які ми щойно з вами проголосували. Бо може бути таке, що у нас ближче до вечора кворум не збереться, ми взагалі нічого не проголосуємо. Тому будемо намагатися провести нове засідання.

Окей. Все, дякую друзі, величезне вам. Всім вам гарного дня, ефективного.

_____. Гарного дня! Героям слава!

_____. Дякую, дякую. До побачення.

МАГОМЕДОВ М.С. До побачення всім. Я успел підключитися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Муса Сергійович, ви ж проголосували: так.

МАГОМЕДОВ М.С. Ще раз підтверждаю свій голос.

_____. От відчувається закалка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте. Дякую. Успіхів.

МАГОМЕДОВ М.С. Дякую вам. До побачення.